

One Health 4 Cities

Plan de acțiune integrat
MUNICIPIUL SUCEAVA
Octombrie 2025

Cuprins

<i>Despre acest document</i>	3
<i>Despre rețea</i>	3
<i>Informații de contact</i>	3
A IAP : Contextul și viziunea orașului	4
<i>Capitolul 1.1: Prezentare generală a orașului: Suceava în zilele noastre</i>	4
<i>Capitolul 1.2: Subiecte prioritare</i>	4
<i>Capitolul 1.3: Ambiție și viziune</i>	5
<i>Capitolul 1.4: Definiția problemei inițiale</i>	5
A IAP : Logica generală și abordarea integrată	7
<i>Capitolul 2.1: Obiectiv strategic</i>	7
<i>Capitolul 2.2: Obiective specifice/operaționale</i>	7
<i>Capitolul 2.3: Domenii de intervenție</i>	8
<i>Capitolul 2.4: Abordarea integrată</i>	8
Elemente cheie ale unei abordări integrate:	8
SECȚIUNEA 3 A IAP: Detalii privind planificarea acțiunilor	9
<i>Capitolul 3.1 Stil de viață sănătos și îmbătrânire activă</i>	9
Pentru a promova stilul de viață sănătos și îmbătrânirea activă în Municipiul Suceava , poate fi elaborat un plan de acțiune cuprinzător care să vizeze sănătatea fizică, bunăstarea mintală, participarea comunității și infrastructura prietenoasă cu persoanele în vârstă. Mai jos sunt prezentate acțiuni specifice și practice care pot fi implementate în mai multe sectoare	9
3.1.1. Servicii de sănătate și prevenție	9
3.1.2. Programe de activitate fizică și fitness	10
<i>Capitolul 3.2 Mediu sănătos</i>	11
3.2.1. Dezvoltarea infrastructurii verzi	11
Obiectiv : Crearea unei strategii multisectoriale care să recunoască interconectarea sănătății oamenilor, animalelor, plantelor și a mediului lor comun pentru a obține rezultate optime în materie de sănătate	11
<i>Capitolul 4.1 – Resurse/ active și parteneri cheie pentru implementarea activităților</i>	12
<i>Capitolul 4.2 – Viziune. Obiective strategice</i>	14

Despre acest document

Planul de Acțiune Integrat (IAP) URBACT este un rezultat la nivel de oraș care definește acțiunile care trebuie implementate în cadrul orașului pentru a **răspunde provocării specifice de politică urbană a Rețelei One Health 4 Cities**. IAP reflectă lecțiile învățate de la părțile interesate locale, partenerii transnaționali și testarea acțiunilor la nivel local.

Prin urmare, IAP-urile oferă atât un **punct central, cât și un obiectiv final al procesului de planificare a acțiunilor** pe care orașele îl întreprind în cadrul Rețelei lor de Planificare a Acțiunilor URBACT (RPA). IAP-urile contribuie la asigurarea faptului că atât discuțiile la nivel local (în cadrul Grupului Local URBACT), cât și schimbul transnațional (între partenerii rețelei) au un accent practic pe planificarea unui set coerent de acțiuni pentru a aborda provocările politicii locale din fiecare oraș participant, integrând o abordare integrată și participativă.

IAP-urile sunt **orientate spre viitor** – stabilind acțiunile pe care orașele și partenerii lor locali le vor implementa dincolo de ciclul de viață al rețelei URBACT. Din acest motiv, fiecare IAP nu numai că stabilește ce intenționează orașul să facă pe tema sa specifică, dar pune și un **accent puternic pe implementare**, de exemplu prin identificarea unor oportunități specifice de finanțare, a structurilor de guvernare și a unui calendar pentru modul în care acțiunile vor fi implementate și monitorizate.

Despre rețea

Rețeaua „**One Health 4 Cities**”, o rețea de planificare a acțiunilor din cadrul Programului URBACT IV, oferă informații despre cum se poate implementa abordarea „One Health” în politicile publice, strategiile și proiectele urbane. Rețeaua, care cuprinde orașe cu niveluri diferite de experiență în domeniul „One Health” și în contexte locale, promovează un mediu de colaborare în care cei nouă parteneri se reunesc pentru a învăța și a împărtăși experiențe: Benissa (ES), Elefsina (GR), Kuopio (FI), Lahti (FI), Loulé (PT), Lyon (FR), München (DE), Eurometropola Strasbourg (FR) și Municipiul Suceava (RO). Rețeaua își propune să dezvolte instrumente care să permită factorilor de decizie și echipelor operaționale să crească impactul pozitiv al proiectelor urbane asupra bunăstării și sănătății oamenilor, animalelor și mediului. Partenerul principal al rețelei este orașul Lyon.

Informații de contact

Responsabilul principal pentru IAP este Florentin -Dan Dura, Coordonator de proiect

Informații de contact: dandura@primariasv.ro

A IAP : Contextul și viziunea orașului

Capitolul 1.1: Prezentare generală a orașului: Suceava în zilele noastre

Suceava, un oraș istoric din nord-estul României, este municipiu reședință al județului Suceava. Cunoscut pentru bogata sa moștenire, care include mănăstiri incluse în patrimoniul UNESCO și o cetate medievală din secolul al XIV-lea, orașul este situat pe râul Suceava, care delimitează părțile vechi și noi ale orașului. Cu o populație de peste 125.000 de locuitori, orașul are o populație îmbătrânită, un model comun în multe zone urbane. Economia sa este a treia cea mai semnificativă din regiunea de Nord-Est, cu sectoare cheie precum comerțul, serviciile și industria. Din punct de vedere ecologic, Suceava are un amestec de zone urbane, păduri, terenuri agricole și spații verzi, ceea ce face ca gestionarea calității aerului să fie un punct central, în special având în vedere diversele surse de poluare, cum ar fi industria, arderea combustibililor menajeri și traficul.

Suceava se confruntă cu provocările combinate ale creșterii traficului motorizat, obiectivelor europene stricte de mediu și energie, în principal în contextul reducerii emisiilor provenite din trafic, reciclării deșeurilor, creșterii economice, creșterii eficienței energetice și creșterii calității vieții în oraș.

Capitolul 1.2: Subiecte prioritare

Suceava este un oraș activ, aflat în permanență în căutarea unor oportunități și soluții pentru dezvoltarea și modelarea unui mediu urban sustenabil.

Principalele teme abordate în Planul de Acțiune Integrat sunt: stil de viață sănătos, activități fizice, medii sănătoase și îmbătrânirea activă.

Toate documentele strategice elaborate de municipalitate (Planul de Acțiune pentru Energie Durabilă și Climă al Municipiului Suceava 2021-2030 (PAED), Strategia de Dezvoltare Urbană Integrată pentru Zona Funcțională Urbană Suceava 2021-2030 (SIDU_ZUF) și Planul de Mobilitate Urbană Durabilă pentru Zona Funcțională Urbană Suceava 2021-2030 (PMUD_ZUF)) sunt strâns legate de tema actuală a rețelei, concentrându-se pe creșterea gradului de conștientizare cu privire la impactul schimbărilor climatice asupra sănătății, abordarea reducerii poluării aerului și a poluării fonice și definirea acțiunilor necesare pentru a asigura condițiile de mediu necesare unui stil de viață sănătos.

Toate cele patru teme prioritare abordate sunt interconectate și trebuie integrate într-o abordare unică, care va duce în cele din urmă la o calitate a vieții mai bună nu doar pentru oameni, ci și pentru animale și păsări, iar impactul asupra mediului trebuie să fie unul pozitiv.

Pe lângă proiectele în curs de desfășurare privind sistemul integrat de mobilitate urbană și prioritatea pentru transportul public ecologic, constând în introducerea unor sisteme prioritare pentru transportul public local, promovarea transportului alternativ, reducerea poluării rutiere, a congestiei traficului, a numărului de călătorii cu autoturismele personale și plantarea de perdele verzi de protecție de-a lungul principalelor axe de trafic pentru a reduce zgomotul, poluarea aerului, emisiile de gaze cu efect de seră și a îmbunătăți calitatea vieții, municipalitatea caută constant metode de reducere a traficului în oraș. Unele inițiative au fost puse în aplicare, cum ar fi oferirea de stimulente pentru elevi, studenți și pensionari, introducerea „Vinerii Verzi”, iar altele sunt analizate împreună cu membrii ULG.

Alte activități care pot fi menționate sunt: activități culturale în aer liber - teatru, cinema pe stradă, în parcuri, competiții sportive pentru cetățeni în aer liber (cros, concursuri de fitness etc.)

Provocarea constă în schimbarea mentalității oamenilor către un stil de viață mai activ și o alimentație sănătoasă, precum și în crearea de noi oportunități pentru cetățeni în ceea ce privește activitățile recreative și în aer liber .

Pe lângă nevoia crescută de spații urbane pentru recreere și zone verzi, Municipiul Suceava a înțeles că prin metode inovatoare, orice zonă urbană nefuncțională sau degradată poate fi transformată și redată în folosința cetățenilor, iar destinațiile pot fi multiple și prietenoase cu mediul.

Un alt obiectiv al municipalității este promovarea unui stil de viață urban sănătos, în principal prin dezvoltarea și încurajarea sportului și a activităților fizice. Suceava își propune să dezvolte politici sportive și de activitate fizică care să sporească participarea activă la sport în rândul copiilor de toate vârstele și să promoveze sănătatea și încrederea socială. Orașul se concentrează pe stimularea sportului în rândul copiilor și tinerilor pentru a încuraja cetățenia responsabilă. Administrația locală joacă un rol crucial în reunirea entităților publice și private pentru a forma o strategie care să sprijine un stil de viață sănătos la toate vârstele.

IAP se va concentra, de asemenea, pe integrarea unor măsuri legate de sănătate în planificarea urbană a orașului. Aceasta include promovarea mobilității ecologice, crearea de trasee de mers pe jos sănătoase, creșterea numărului de spații publice verzi, reducerea poluării aerului și promovarea unui stil de viață sănătos și a îmbătrânirii active. Suceava va urmări revitalizarea infrastructurii locale, sporirea capacității de a oferi programe de calitate și eliminarea barierelor în calea sportului și a activității fizice. Aspectele cheie ale IAP includ:

- încurajarea mobilității ecologice, cum ar fi mersul cu bicicleta, mersul pe jos și transportul electric;
- sprijinirea măsurilor pentru un stil de viață urban mai sănătos;
- extinderea spațiilor publice verzi și reabilitarea zonelor defavorizate;
- conservarea habitatelor faunei sălbatice prietenoase cu biodiversitatea de-a lungul malurilor râului Suceava;
- reducerea poluării aerului prin instalarea de bariere verzi și promovarea metodelor de transport alternative;
- crearea și îmbunătățirea traseelor de mers pe jos sănătoase;
- promovarea unei alimentații sănătoase, în special în școli;
- sprijinirea îmbătrânirii active prin voluntariat și adaptarea spațiilor publice la nevoile persoanelor în vârstă.

Suceava își propune să îmbunătățească educația comunitară pentru sănătate și să crească gradul de conștientizare cu privire la importanța unui stil de viață activ. Nevoile de învățare se concentrează pe schimbarea mentalității cetățenilor, implicarea lor mai eficientă și asigurarea finanțării pentru măsuri de promovare a sănătății.

Capitolul 1.3: Ambiție și viziune

Municipiul Suceava este ghidat de obiectivul de a îmbunătăți calitatea vieții urbane, abordând riscurile pentru sănătate asociate cu urbanizarea rapidă. Ambiția este de a crea spații publice accesibile și sigure, încurajând comportamente sănătoase și conexiuni sociale. Aceasta include îmbunătățirea spațiilor verzi și promovarea sportului și a activităților fizice pentru a îmbunătăți sănătatea individuală și coeziunea socială.

Municipiul Suceava se angajează să ofere un spațiu public accesibil și sigur pentru persoanele de toate vârstele și abilitățile, care susține și promovează stiluri de viață și comportamente sănătoase pentru toți, creează zone în care oamenii se pot reuni și promova orașul la capacitate maximă.

Capitolul 1.4: Definiția problemei inițiale

Municipiul Suceava se confruntă cu probleme de mediu, precum calitatea scăzută a aerului din cauza poluării cu pulberi în suspensie, traficul intens și aglomerat, creșterea zgomotului ambiental, emisiile de gaze cu efect de seră, solul poluat și generarea de deșeuri. Aceste probleme de mediu au consecințe

semnificative asupra sănătății umane, calității vieții cetățenilor și asupra performanței economice a orașului, respectiv asupra dezvoltării durabile a localității. Prin urmare, aceste probleme trebuie analizate, prioritizate și rezolvate printr-un plan de acțiune.

În plus, municipalitatea se confruntă cu provocări sociale legate de schimbările demografice. Populația îmbătrânește, în ciuda numărului tot mai mare de familii tinere cu copii. Numărul scăzut al populației se datorează și faptului că un număr mare de tineri pleacă în străinătate în căutarea unor condiții de viață și de muncă mai bune. Persoanele în vârstă și copiii sunt mai sensibili la fluctuațiile de temperatură, condițiile meteorologice extreme și alte presiuni antropice și de mediu legate de sănătate.

Este binecunoscut faptul că în România, și în special în orașul Suceava, oamenii nu au acordat prea multă atenție până în ultimii ani unui stil de viață sănătos și practicării activităților fizice pentru bunăstare. Aceasta reprezintă o mare problemă de mentalitate pentru cetățeni și necesită o atenție deosebită pentru a îmbunătăți „viața urbană”.

ANALIZA SWOT	
PUNCTE FORTE	PUNCTE SLĂBE
• Angajamentul municipalității față de sustenabilitate, stiluri de viață sănatoase și acțiuni privind schimbările climatice • Sistem de transport eficient - flotă de transport public 100% electrică • Proiecte finanțate de UE în domeniul eficienței energetice și al îmbunătățirii facilităților sportive • Existența a două păduri (Șipote și Zamca) în jurul orașului (centura verde) • Bogăția spațiilor verzi din oraș • Zone de agrement extinse în apropierea râului Suceava • Numeroase proiecte finanțate de UE în curs de implementare sau care urmează să fie depuse pentru a îmbunătăți facilitățile și infrastructura sportivă și de activități fizice	• Alei și zone pietonale insuficiente • Număr mare de mașini, locuri de parcare insuficiente și reticența cetățenilor de a utiliza transportul public sau mobilitatea activă • Densitate mare de clădiri și construcții în detrimentul spațiilor verzi • Neimplicarea cetățenilor în implementarea politicilor ecologice și de sustenabilitate • Insuficiența suprafețelor de spațiu verde pe cap de locuitor și acces inegal la spații verzi • Oportunități limitate de a practica sporturi pentru toate vârstele • O populație îmbătrânită • Conștientizare scăzută a importanței unui stil de viață activ și a beneficiilor sale asupra sănătății
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
• Existența terenurilor virane în imediata vecinătate a orașului pentru campanii de împădurire, cu posibilitatea de a mări astfel centura verde a orașului • Implicarea părților interesate și concentrarea asupra oamenilor • Parcuri cu potențial pentru zone de relaxare și joacă • Existența resurselor de finanțare pentru amenajarea peisagistică/extinderea spațiilor verzi	• Creșterea densității urbane • Reticența cetățenilor față de propunerile experților • Insuficiența fondurilor de investiții • Dispariția spațiilor verzi din cauza construcțiilor • Poluarea aerului, poluarea fonică și poluarea apelor subterane • Existența unor insule de căldură mari în municipiu • Incidență ridicată a bolilor cardiovasculare, obezității și a altor afecțiuni cronice derivate din stilul de viață sedentar • Îmbătrânirea (rapidă) a populației

Suceava își propune să integreze mai multe măsuri pentru sănătatea umană, a mediului și a ecosistemelor în planificarea urbană locală. Aceasta include: măsuri pentru încurajarea unor opțiuni de mobilitate mai ecologice, cum ar fi mersul cu bicicleta, mersul pe jos sau transportul electric, măsuri pentru a sprijini un stil de viață urban sănătos.

O politică în domeniul sportului și al activității fizice își asumă misiunea de a sprijini și dezvolta practicarea sportului și a activității fizice, având în vedere următoarele direcții de acțiune:

a) creșterea gradului de participare activă a populației de toate vârstele la activități sportive cu caracter permanent, în interesul ridicării și menținerii nivelului de sănătate individuală, îmbunătățirii gradului de coeziune, integrare și încredere socială;

b) creșterea gradului de practicare a activităților sportive în special în rândul copiilor și tinerilor, în vederea formării și dezvoltării unor cetățeni activi, educați și responsabili;

Autoritățile administrației publice au un rol esențial în atingerea acestor obiective. Prin implicarea tuturor entităților publice și private din sectorul sportiv și domeniile conexe într-o strategie comună care promovează un stil de viață sănătos pentru toate vârstele, putem genera schimbarea.

Printre acțiunile potențiale se numără:

- creșterea spațiului public verde, prin reabilitarea zonelor degradate;
- reducerea poluării aerului prin instalarea de perdele verzi pe drumurile principale, încurajarea transportului alternativ;
- îmbunătățirea traseelor de mers pe jos existente și crearea unor trasee de mers pe jos sănătoase;
- promovarea unui stil de viață „urban” sănătos;
- alimentația sănătoasă în școli;
- încurajarea îmbătrânirii active - promovarea voluntariatului, adaptarea spațiului public și a clădirilor la nevoile populației în vârstă.

A IAP : Logica generală și abordarea integrată

Capitolul 2.1: Obiectiv strategic

Suceava va avea spații verzi de înaltă calitate, multifuncționale, incluzive și orientate spre comunitate, care vor sprijini habitate și vor permite un stil de viață activ și sănătos pentru toți.

Municipiul Suceava își propune să îmbunătățească calitatea vieții urbane a cetățenilor săi, ca răspuns la diversele riscuri pentru sănătate legate de urbanizarea rapidă și densificarea orașelor. Astfel, scopul este de a sprijini și îmbunătăți infrastructura ecologică urbană de calitate, special concepută pentru a oferi beneficii pentru sănătate și bunăstare.

Interacțiunea dintre mediul urban și sănătate este amplă și diversă, cu numeroase abordări și oportunități posibile. Subiectul necesită o imagine de ansamblu integrată, concentrându-se întotdeauna pe planificarea urbană ca principal instrument pentru a reuni toate problemele diferite care afectează orașul.

Capitolul 2.2: Obiective specifice/operaționale

- **Stil de viață sănătos și îmbătrânire activă**
  - creșterea calității vieții și a nivelului de sănătate publică
  - creșterea nivelului de cunoaștere a mediului
  - îmbunătățirea sănătății locale
  - promovarea unui stil de viață urban sănătos

- creșterea numărului de persoane care practică activități de fitness în aer liber și care consumă produse sănătoase
  - crearea unor obiceiuri sănătoase, respect pentru mediu din partea generațiilor tinere
  - crearea condițiilor pentru ca locuitorii să petreacă mai mult timp în spații deschise
  - crearea condițiilor pentru mersul pe jos
  - crearea infrastructurii pentru evenimente culturale
  - crearea condițiilor pentru ca cei mici să se bucure de natură
  - crearea condițiilor pentru educația în aer liber
- **Medii sănătoase**
    - creșterea spațiilor verzi din clădirile publice/private
    - reducerea emisiilor de NOx și particule (PM) și a impactului negativ al clădirilor asupra mediului
    - creșterea calității vieții și schimbarea aspectului arhitectural al clădirilor publice sau rezidențiale

Capitolul 2.3: Domenii de intervenție

Activități și stil de viață

- promovarea activităților legate de mediul natural
- promovarea unui stil de viață sănătos (activități fizice și mentale) și a îmbătrânirii active, prin încurajarea sportului și a activităților fizice: furnizare de servicii pentru cluburi și asociații sportive, organizarea de bootcamp-uri pentru elevi, furnizare de servicii pe bază de abonament pentru adulți, furnizare de antrenament competitiv (înot, tenis), cursuri pentru copii și adulți (înot recreativ, patinaj), organizarea de bootcamp-uri pentru studenți

Infrastructură verde și soluții bazate pe natură

- Dezvoltarea de noi zone verzi și plantarea de perdele verzi (zona drumurilor principale)
- Reconversia și reutilizarea terenurilor degradate din orașul Suceava.
- Plantarea de arbori ornamentali, rezistenți la schimbările climatice, cu o capacitate mare de absorbție a CO₂, care vor constitui o perdea de protecție vegetală (împotriva zgomotului) și vor reduce poluarea urbană (de-a lungul principalelor artere de circulație din oraș și în zonele rezidențiale).
- Protejarea zonei sălbatice existente, unice într-un habitat urban;
- Identificarea unor modalități inovatoare de interacțiune vizuală și auditivă cu biotopul protejat, fără a perturba procesele sale naturale;
- Amenajarea peisagistică a parcurilor cu funcții forestiere, cu toate facilitățile și echipamentele necesare (alei, locuri de odihnă, locuri de joacă, locuri pentru activități sportive adecvate, iluminat public etc.)- 140 de hectare în zonele Zamca și Șipote ;
- Abordarea accesibilității și a legăturilor cu spațiile construite și plantate, obiectivele turistice și de interes local din apropiere

Capitolul 2.4: Abordarea integrată

Abordarea integrată din Planul de acțiune pentru „One Health” se referă la eforturile de colaborare ale mai multor discipline, sectoare și părți interesate pentru a aborda interconexiunile complexe dintre sănătatea umană, animală și a mediului. Cadrul „One Health” recunoaște că sănătatea oamenilor este legată de sănătatea animalelor și a mediului.

Elemente cheie ale unei abordări integrate:

- **Colaborare intersectorială :** Inițiativa „One Health” necesită coordonarea diverselor sectoare, inclusiv sănătatea publică , medicina veterinară , științele mediului , agricultura , gestionarea faunei sălbatice și sociologia . Aceasta implică agenții guvernamentale, organizații neguvernamentale (ONG-uri), instituții de cercetare și sectorul privat care lucrează împreună pentru a identifica și aborda amenințările la adresa sănătății.
- **Date și informații partajate:** implementarea eficientă a unei abordări integrate se bazează pe partajarea datelor între diferite sectoare. Aceasta include date de supraveghere din domeniul sănătății umane, al sănătății animalelor și al sistemelor de monitorizare a mediului, permițând detectarea timpurie a potențialelor riscuri pentru sănătate și timpi de răspuns mai rapizi.
- **O singură unitate de sănătate:** consolidarea capacității profesioniștilor din domeniul sănătății umane, al sănătății animalelor și al științelor mediului este esențială. Sunt necesare programe de formare și educație pentru a se asigura că profesioniștii din diferite sectoare înțeleg interconectarea domeniilor lor respective și lucrează în colaborare.
- **Implicarea comunității și a părților interesate:** implicarea comunităților, a liderilor locali și a părților interesate este esențială pentru implementarea unei strategii eficiente „One Health”. Campaniile de conștientizare publică cu privire la interconectarea sănătății umane, animale și a mediului pot stimula acțiuni colective și schimbări comportamentale.
- **Strategie de Comunicare Integrată:** Maximizarea efectelor rezultate și a impactului acțiunilor se realizează printr-o comunicare eficientă, componentă complementară proceselor de implementare și monitorizare. Cetățenii și principalele părți interesate trebuie informate, pe categorii de destinatari, prin transmiterea de mesaje corecte și pe înțelesul destinatarului, astfel încât categoriile de public și cetățenii - beneficiari ai serviciilor publice, să perceapă beneficiile directe rezultate din măsurile implementate. Printr-o strategie clară de comunicare și promovare, actorii locali vor fi permanent informați și motivați cu privire la conținutul Planului de Acțiune, precum și la fazele de implementare a acestuia. Aceasta va viza comunicarea mesajelor într-un mod clar și corect către toate categoriile de destinatari vizați, prin canale de comunicare favorabile, pentru a evita și reduce riscurile ca publicul țintă - comunitatea - să nu perceapă beneficiile directe rezultate din măsurile implementate conform Planului de Acțiune. Obiectivele Strategiei de Comunicare a Planului de Acțiune pentru Municipiul Suceava sunt următoarele: creșterea și consolidarea gradului de notorietate al Planului de Acțiune și creșterea gradului de conștientizare a rolului și contribuției sale la comunitate.

În concluzie, **abordarea integrată** din Planul de Acțiune „One Health” vizează eliminarea compartimentărilor izolate și promovarea colaborării interdisciplinare pentru a aborda provocările legate de sănătate care depășesc granițele umane, animale și de mediu. Această abordare sporește securitatea sanitară globală, îmbunătățește prevenirea bolilor și promovează soluții de sănătate durabile atât pentru oameni, cât și pentru planetă.

SECȚIUNEA 3 A IAP: Detalii privind planificarea acțiunilor

Capitolul 3.1 Stil de viață sănătos și îmbătrânire activă

Pentru a promova stilul de viață sănătos și îmbătrânirea activă în Municipiul Suceava , poate fi elaborat un plan de acțiune cuprinzător care să vizeze sănătatea fizică, bunăstarea mintală, participarea comunității și infrastructura prietenoasă cu persoanele în vârstă. Mai jos sunt prezentate acțiuni specifice și practice care pot fi implementate în mai multe sectoare.

3.1.1. Servicii de sănătate și prevenție

Obiectiv : Îmbunătățirea accesului la asistență medicală preventivă și la screening-uri

Promovarea unei nutriții și a unor obiceiuri alimentare mai bune.

Susține bunăstarea mintală și reduce singurătatea

Acțiuni :

- seminarii de educație pentru sănătate privind gestionarea bolilor cronice, siguranța medicamentelor și îngrijirea preventivă.
- controale medicale anuale gratuite (tensiune arterială, glicemie, diabet, oftalmologie, stomatologie).
- clinici mobile pentru a oferi controale medicale, vaccinări și educație medicală.
- ateliere de gătit axate pe rețete tradiționale românești, dar sănătoase.
- colaborare cu școlile pentru a implica tinerii în evenimente culinare .
- crearea unui set de reguli pentru vânzarea exclusivă de alimente și băuturi sănătoase în parcurile publice și zonele de recreere.
- ateliere de nutriție pentru adulți și tineri

I. În parteneriat cu Facultatea de Medicină a Universității „ Ștefan cel Mare” din Suceava și Colegiul Medicilor din Suceava, este organizat evenimentul anual de conferințe „ZILELE MEDICALE ALE SUCEVEI”. Pe lângă dezbaterile academice, sunt organizate și sesiuni informative dedicate publicului larg, privind sănătatea și un stil de viață sănătos.

II. Caravana Sănătății Orale, organizată de Facultatea de Medicină a Universității „ Ștefan cel Mare” din Suceava ,în parteneriat cu Colegiul Medicilor Dentiști și Primăria Suceava, va fi un eveniment anual organizat în cartierele orașului Suceava. Pentru copii, va fi prezent și personajul lor preferat , Zâna Măseluță.

III. În colaborare cu Colegiul Farmaciștilor vor fi organizate campanii gratuite de „ Control al stării de sănătate” în farmacii pentru măsurarea tensiunii arteriale, a indicelui de masă corporală și a glicemiei.

IV. În parteneriat cu nutriționiștii Mihaela Lehaci și Bogdana Times, a fost conceput SENS 4Life - un program de terapie nutrițională de grup. Atelierul este dedicat adulților și seniorilor și implică 12 întâlniri (1/săptămână), dintre care 2 sunt ateliere de gătit.

Obiectivele sunt:

- Pierderea în greutate, recăpătarea energiei și a stimei de sine.
- Îmbunătățirea parametrilor vitali în raport cu testele de laborator.
- Educație nutrițională - de la teorie la aplicare în viața de zi cu zi
- Implementarea unor obiceiuri care asigură sănătatea pe termen lung.
- Identificarea factorilor declanșatori care au sabotat în mod repetat orice încercare anterioară de a pierde în greutate
- Dezvoltarea unei comunități cu o mentalitate axată pe educația nutrițională, fără diete stricte, produse miraculoase sau posturi fără apă.

V. În parteneriat cu nutriționistul Mihaela Lehaci a fost conceput atelierul IMPACT. Acesta se desfășoară în școli, sub forma unor ateliere educaționale legate de nutriție, alimentație sănătoasă, sport și activități fizice.

VI. În parteneriat cu Direcția Agricolă Suceava, în fiecare sâmbătă are loc evenimentul de tip piață volantă „Din drag de Bucovina”, unde producătorii locali își prezintă produsele: legume, fructe, flori, conserve, produse alimentare (carne și lactate).

3.1.2. Programe de activitate fizică și fitness

Obiectiv : Încurajarea activității fizice regulate în rândul adulților în vârstă și al populației generale.

Acțiuni :

- Activități/sesiuni de fitness în zona verde de agrement de pe malurile râului Suceava
- „Plimbări pe jos prin Suceava” : săptămânal organizarea de plimbări ghidate în parcuri sau zone culturale.
- Instalarea de echipamente de fitness în aer liber în parcurile destinate persoanelor în vârstă.

- Crearea unui program de „Ciclism pentru toate vârstele” cu biciclete accesibile și piste de biciclete prietenoase cu persoanele în vârstă.
- Organizarea de „circuite cardio” în parcuri publice
- „ **Fii activ pe stadion** ” – acces gratuit pentru persoane fizice și tineri pe stadionul municipal pentru activități sportive și fizice
- „**City trotter - 20.000 de pași pe zi**” – un program care încurajează tinerii să viziteze cele mai importante obiective culturale și istorice ale orașului mergând pe jos, numărând pașii.

Acțiuni :

I. Municipiul Suceava a încheiat un parteneriat cu Asociația Trib (ONG) pentru următoarele activități sportive:

1. „Alergă alături de noi!”: în fiecare miercuri, ora 18:30, în Zona de Agreement Malurile Râului Suceava
2. Crosul Sucevei: eveniment anual cu curse dedicate copiilor, adulților, seniorilor și curselor părinte-copil
3. Crosul Cetăților Sucevei: eveniment anual, cu două trasee: în apropierea cetății medievale a Sucevei și în apropierea cetății medievale de la Șcheia . Cursele au trasee de 15 km, 2 km și 400-1200 m diferență de nivel, în funcție de categoria de vârstă.

II. În parteneriat cu Inspectoratul Școlar al Județului Suceava și Universitatea „ Ștefan cel Mare” Suceava - Facultatea de Sport și Fizică , Municipiul Suceava va organiza anual competiția „ Spartachiada Profesorilor ”, un eveniment sportiv dedicat cadrelor didactice, care reprezintă o bună ocazie de a le arăta copiilor și elevilor cât de importantă este mișcarea, cât de important este sportul. Competițiile sunt organizate la următoarele sporturi: alergare, tenis la picior, fotbal, tenis de masă, darts, volei masculin, lupte, street-ball, înot.

Capitolul 3.2 Mediu sănătos

Crearea unui mediu sănătos în municipiul Suceava necesită o abordare multilaterală, care implică implicarea autorităților publice, a experților, a liderilor comunitari și a locuitorilor în colaborare pentru a crea în comun sustenabilitatea mediului .

3.2.1. Dezvoltarea infrastructurii verzi

Obiectiv : Crearea unei strategii multisectoriale care să recunoască interconectarea sănătății oamenilor, animalelor, plantelor și a mediului lor comun pentru a obține rezultate optime în materie de sănătate .

Acțiuni :

- Extinderea spațiilor verzi : Dezvoltarea de noi parcuri, zone verzi în jurul orașului și grădini urbane.
- Campanii de plantare a copacilor : plantarea speciilor de copaci nativi de-a lungul străzilor și în zonele publice pentru a combate căldura urbană și a îmbunătăți calitatea aerului.
- Acoperișuri și pereți verzi : încurajarea arhitecturii ecologice în clădirile publice și private
- Înființarea de pășuni pentru albine și amplasarea de „hoteluri pentru insecte” și adăposturi pentru păsări și animale mici în toate spațiile publice verzi ale municipalității

I. Reproiectare **Parcul Dendrologic Șipote-Cetate** - un amplu proiect de reabilitare și modernizare a 7 hectare de vegetație cu alei pietonale, grădini tematice, locuri de joacă, zone de fitness, piste pentru biciclete, sistem de iluminat, locuri de joacă, zonă de alergare, amfiteatru în aer liber și pavilioane multifuncționale.

II. Înființarea **școlii silvice Zamca** - proiectul de reabilitare și modernizare a 100 de hectare de vegetație, cu zone dedicate activităților educaționale de biologie, zoologie, protecția mediului și geografie.

III. Crearea **Pădurii Urbane Teodorenii** - împădurirea aproape 6 hectare de teren degradat. Pădurea urbană va fi înființată prin plantarea a 180.000 de copaci - 45.000 de pini, un amestec de 90.000 de cireși, dudii, cireși turcești și frasini, precum și un amestec de 45.000 de arbuști de câine, carpen, rogoz și păducel.

IV. Modernizarea a **36.182 mp de parcuri publice folosind soluții bazate pe natură pentru mobilier urban și facilități de joacă pentru copii**

V. Înființarea de zone de pășuni apicole prin plantarea de vegetație meliferă în toate spațiile publice verzi ale municipiului

VI. Amplasarea de „hoteluri pentru insecte” construite din materiale naturale precum lemn, stuf, conuri de pin, care oferă refugiu și spații de reproducere pentru insecte benefice precum albine solitare, buburuze și fluturi în toate spațiile publice verzi ale municipiului.

VII. Instalarea de adăposturi pentru păsări și animale mici în Parcul Șipote-Cetate și pădurea Zamca

VIII. Crearea unui traseu pentru vizitarea copacilor remarcabili din Suceava.

IX. Desfășurarea unor campanii ample de educație și conștientizare privind „Educația ecologică și de mediu/ atelierelor Climate Fresk”.

X. În fiecare toamnă și primăvară, va fi organizată Ziua CURĂȚENIEI. Cetățenii municipiului, angajații Primăriei, asociațiile de proprietari, organismele publice, elevii, profesorii și voluntarii, firmele private vor desfășura o amplă campanie de curățenie și igienizare în domeniile lor de activitate. Pentru participare se va acorda Diploma de Cetățean Responsabil al Municipiului Suceava

SECȚIUNEA 4 A IAP: Cadrul de implementare

Capitolul 4.1 – Resurse/ active și parteneri cheie pentru implementarea activităților

STIL DE VIAȚĂ SĂNĂTOS ȘI ÎMBĂTRÂNIRE ACTIVĂ					
Servicii de sănătate și prevenție					
ACȚIUNE	RESURSE/ ACTIVE	PARTENER PUBLIC	PARTENERI CHEIE	SCARA DE TIMP	Beneficiari ai abordării „One Health”: Cetățenii Municipiului Suceava
1.1 ZILE MEDICALE ALE SUCEVEI	Bugetul local	Municipiul Suceava	Facultatea de Medicină a Universității „Ștefan cel Mare” Suceava Colegiul Medicilor din Suceava	2025 - 2030	
1.2 Caravana Sănătății Orale	Bugetul local	Municipiul Suceava	Facultatea de Medicină a Universității „Ștefan cel Mare” Suceava Colegiul Medicilor Dentiști Suceava	2025 - 2030	
1.3 Campanii „ Control al stării de sănătate” ”	Bugetul local	Municipiul Suceava	Colegiul Farmaciștilor	2025 - 2030	
1.4 SENS 4Life	Bugetul local	Municipiul Suceava	Nutriționiștii Mihaela Lehaci și Bogdana Times	2025 - 2030	
1.5 Atelier IMPACT	Bugetul local	Municipiul Suceava	Nutriționistul Mihaela Lehaci	2025 - 2030	
1.6 Piața Volantă „Din drag de Bucovina”	Bugetul local	Municipiul Suceava	Direcția Agricultură Suceava Producători locali	2025 - 2030	

STIL DE VIAȚĂ SĂNĂTOS ȘI ÎMBĂTRÂNIRE ACTIVĂ					
Programe de activitate fizică și fitness					
ACȚIUNE	RESURSE/ ACTIVE	PARTENER PUBLIC	PARTENERI CHEIE	SCARA DE TIMP	Beneficiari ai abordării „One Health”: Cetățenii Municipiului Suceava
1.1 „Alergă alături de noi!”	Bugetul local	Municipiul Suceava	ONG-uri Voluntari Universitatea „ Ștefan cel Mare” Suceava - Facultatea de Sport și Fizică	2025 - 2030	
1.2 Crosul Sucevei	Bugetul local	Municipiul Suceava	ONG-uri Voluntari Universitatea „ Ștefan cel Mare” Suceava - Facultatea de Sport și Fizică	2025 - 2030	
1.3 Crosul Cetății Sucevei	Bugetul local	Municipiul Suceava	ONG-uri Voluntari Universitatea „ Ștefan cel Mare” Suceava - Facultatea de Sport și Fizică	2025 - 2030	
1.4 „ Spartachiada Profesorilor ”	Bugetul local	Municipiul Suceava	ONG-uri Voluntari Universitatea „ Ștefan cel Mare” Suceava - Facultatea de Sport și Fizică Inspectoratul Școlar Județean Suceava	2025 - 2030	

MEDIU SĂNĂTOS					
Dezvoltarea infrastructurii verzi					
ACȚIUNE	RESURSE/ ACTIVE	PARTENER PUBLIC	PARTENERI CHEIE	TIMP SCARĂ	
1.1 Parcul Dendrologic Șipote-Cetate	Granturi / Buget local	Municipiul Suceava	Facultatea de Silvicultură - Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava, Agenția pentru Protecția Mediului	2025 - 2030	
1.2 Pădurea Zamca - școala forestieră	Granturi / Buget local	Municipiul Suceava	Facultatea de Silvicultură - Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava, Agenția pentru Protecția Mediului	2025 - 2030	

1.3 Pădurea Urbană Teodorenii	Granturi / Buget local	Municipiul Suceava	Facultatea de Silvicultură - Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava, Agenția pentru Protecția Mediului	2025 - 2030	Beneficiari ai abordării „One Health”: Cetățenii Municipiului Suceava Animale
1.4 Modernizarea a 36.182 mp de parcuri publice	Granturi / Buget local	Municipiul Suceava	Facultatea de Silvicultură - Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava, Agenția pentru Protecția Mediului	2025 - 2030	
1,5 Pășuni de albine, „Hoteluri de insecte”, căsuțe pentru păsări și animale mici	Bugetul local	Municipiul Suceava	Facultatea de Silvicultură - Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava, Agenția pentru Protecția Mediului ONG-uri Voluntari	2025 - 2030	
1. 6 Ruta copacilor remarcabili	Bugetul local	Municipiul Suceava	Direcția Agricultură Suceava	2025 - 2030	
1.7 Educație ecologică și de mediu	Bugetul local	Municipiul Suceava	ONG-uri Voluntari Școli	2025 - 2030	
1.8 Educație ecologică și de mediu/ Ateliere Fresca Climatică	Bugetul local	Municipiul Suceava	asociații de proprietari, organisme publice, elevi, profesori și voluntari,	2025 - 2030	

Capitolul 4.2 – Viziune. Obiective strategice

Obiective strategice	
Viziunea strategică generală Suceava va avea spații verzi de înaltă calitate, multifuncționale, incluzive și orientate către comunitate, care vor sprijini habitate și vor permite un stil de viață activ și sănătos pentru toți.	
	Municipiul Suceava își propune să îmbunătățească calitatea vieții urbane a cetățenilor săi, ca răspuns la diversele riscuri pentru sănătate legate de urbanizarea rapidă și densificarea orașelor. Astfel, scopul este de a sprijini și îmbunătăți infrastructura ecologică urbană de calitate, special concepută pentru a oferi beneficii pentru sănătate și bunăstare. Scopul este de a promova planificarea și gestionarea responsabilă a spațiilor verzi urbane.
Obiective specifice (atinsă până în 2030) - creșterea spațiilor verzi din zona clădirilor publice/private - creșterea calității vieții și a nivelului de sănătate publică - creșterea nivelului de cunoaștere a mediului	

- îmbunătățirea sănătății locale
- promovarea unui stil de viață urban sănătos
- creșterea numărului de persoane care practică activități de fitness în aer liber și care consumă produse sănătoase
- crearea unor obiceiuri sănătoase, respect pentru mediu din parte generațiile tinere
- crearea condițiilor pentru ca locuitorii să petreacă mai mult timp în spații deschise
- crearea condițiilor pentru mersul pe jos și practicarea activităților fizice
- crearea condițiilor pentru ca cei mici să se bucure de natură
- crearea condițiilor pentru educația în aer liber

